

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича
Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 7/8 (липень–серпень) 2020 р.

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ : [б. в.], 2020. – № 7/8 (липень–серпень). – 58 с.

Науково-аналітичний огляд представляє публікації з історії та сьогодення й перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання й матеріали конференцій.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів й фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні	5
<i>Закони України. Постанови Верховної Ради України</i>	5
<i>Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України</i>	5
<i>Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України</i>	6
<i>Оголошення конкурсів, проектів</i>	10
Історія вищої освіти і науки	11
<i>Видатні українці</i>	12
Вища освіта і наука за кордоном.....	13
Вища освіта і наука в Україні.....	16
<i>Академічна доброчесність</i>	20
<i>Вступна кампанія, ЗНО, умови прийому</i>	20
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи	21
<i>Академії вищої школи України</i>	25
<i>Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"</i>	25
<i>Вінницький національний технічний університет</i>	26
<i>Запорізький національний університет</i>	26
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</i>	26
<i>Київський університет імені Бориса Грінченка</i>	27
<i>Львівський національний університет імені Івана Франка</i>	27
<i>Національна академія наук України</i>	28
<i>Національна академія педагогічних наук України</i>	28
<i>Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова</i>	28
<i>Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"</i>	30
<i>Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"</i>	30
<i>Національний університет "Львівська політехніка"</i>	30
<i>Національний університет харчових технологій</i>	31
<i>Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка</i>	31
<i>Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника</i>	31
<i>Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка</i>	32
<i>Сумський державний університет</i>	32
<i>Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля</i>	32
<i>Ужгородський національний університет</i>	32
<i>Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б. І. Веркіна</i>	32
<i>Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця</i>	33
<i>Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди</i>	33
<i>Харківський національний університет будівництва та архітектури</i>	33

<i>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</i>	34
<i>Харківський національний університет повітряних сил ім. І. Кожедуба</i>	34
<i>Херсонський державний університет</i>	35
Форми навчання, технічні засоби	36
Учасники навчально-виховного процесу	37
Вища освіта: окремі галузі	41
Міжнародне співробітництво в галузі вищої освіти	51
Управління в системі вищої освіти та ЗВО	52
Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії	53
Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено у покажчику (монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали конференцій тощо)	54
Список видань, матеріали з яких уміщено у покажчику	56

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні

Закони України. Постанови Верховної Ради України

1. **Про внесення** змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо особливостей вступу до закладів вищої освіти осіб з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької та луганської областей : Закон України від 3 липня 2020 р. № 744-IX // Голос України. – Київ, 2020. – 11 лип. (№ 116). – С. 9.

2. **Про внесення** зміни до розділу XV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про вищу освіту" щодо провадження строку завершення підготовки кандидатів та докторів наук : Закон України від 4 червня 2020 р. № 676-IX // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2020. – Лип. (№ 7). – С. 2.

Укази та розпорядження Президента України

3. **Про вдосконалення** вищої освіти в Україні : Указ Президента України від 3 червня 2020 р. № 210/2020 // Освіта. – Київ, 2020. – 3–10 черв. (№ 21/22). – С. 1.

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

4. **Про внесення** змін до постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 881 : постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 2020 р. № 545 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2020. – 8 лип. (№ 128). – С. 7.

Зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 881 "Про умови оплати праці працівників Українського культурного фонду та Українського інституту книги".

5. **Про державне** замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2020 році : постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2020 р. № 616 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2020**. – 21 лип. (№ 138). – С. 6–24.

6. **Про затвердження** плану заходів щодо проведення Року математичної освіти в Україні у 2020/21 навчальному році : розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 630-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2020**. – 18 лип. (№ 137). – С. 11

7. **Про затвердження** Типової форми договору про надання освітніх послуг закладом фахової передвищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2020 р. № 736 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2020**. – 27 серп. (№ 164). – С. 10.

8. **Про схвалення** Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 960-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2020**. – 27 серп. (№ 164). – С. 11.

Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України

9. **До питання** уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : лист Міністерства освіти і науки України від 20 травня 2020 р. № 1/9-263 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 6. – С. 53–60.

10. **Інструктивно-методичні** матеріали щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності : додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 29 липня 2020 р. № 1/9-406 // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 3 серп. (№ 30). – С. 8–11.

11. **Методичні** рекомендації щодо розробки, структури та змісту навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на 2020/2021 навчальний рік : наказ Міністерства освіти і науки України, ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" від 2 травня 2020 р. № 22.1/10-1358 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 7. – С. 68–86.

12. **Про внесення** змін до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу : наказ Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2020 р. № 147/619 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 7. – С. 63–64.

13. **Про внесення** змін до наказів Міністерства освіти і науки України щодо діяльності спеціалізованих вчених рад : наказ Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2020 року № 946 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Серп. (№ 8). – С. 43–44.

14. **Про внесення** змін до переліку уповноважених закладів вищої та фахової передвищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки від 16 червня 2016 р. № 667 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Лип. (№ 7). – С. 37–39.

15. **Про внесення** змін до Порядку присудження наукових ступенів : постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2020 року № 607 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Серп. (№ 8). – С. 41.

16. **Про забезпечення** функціонування системи атестації наукових і науково-педагогічних кадрів // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Серп. (№ 8). – С. 42.

17. **Про затвердження** Атестаційної колегії Міністерства від 02 липня 2020 року та внесення змін до наказів Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки України від 02 липня 2020 року № 886 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Серп. (№ 8). – С. 2–40.

18. **Про затвердження** Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено

додаткове регулювання : наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 р. № 673 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2020. – № 7. – С. 65–67.

19. **Про затвердження** Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2020. – № 6. – С. 67–88.

20. **Про затвердження** рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо формування Переліку наукових фахових видань України від 26 лютого і 06 березня 2020 року та внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 975 : наказ Міністерства освіти і науки від 17 березня 2020 р. № 409 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2020. – Лип. (№ 7). – С. 4–36.

Зміст: Додаток 1. Список друкованих періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України. – С. 6–32; Додаток 2. Список друкованих періодичних видань, у включенні яких до Переліку наукових фахових видань України відмовлено. – С. 33–36.

21. **Про затвердження** рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо формування Переліку наукових фахових видань України від 26 лютого і 06 березня 2020 року та внесення змін до наказу Міністерства від 02 липня 2020 року та внесення змін до наказів Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки від 02 липня 2020 р. № 886 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2020. – Лип. (№ 7). – С. 40–92.

Зміст: Додаток 1. Спеціалізовані вчені ради. – С. 45–57; Додаток 2. Зміни до складу спеціалізованих вчених рад для проведення разового захисту дисертації. – С. 58–59; Додаток 3. Зміни до складу спеціалізованих вчених рад. – С. 60–63; Додаток 4. Список друкованих періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України. – С. 64–83; Додаток 5. Список друкованих періодичних видань, у включенні яких до Переліку наукових фахових видань України відмовлено. – С. 84–85; Додаток 6.

Склад спеціалізованих вчених рад, утворених для проведення разового захисту дисертацій. – С. 86–92.

22. **Про затвердження** форм документів з підготовки фахівців у закладах вищої (фахової передвищої) освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13 квітня 2020 р. № 511 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 7. – С. 34–62.

23. **Про ліцензування** освітньої діяльності : наказ Міністерства освіти і науки України від 15 липня 2020 року № 197-л // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Серп. (№ 8). – С. 46–80.

24. **Про переоформлення** ліцензії : наказ Міністерства освіти і науки України від 28 липня 2020 року № 201-Л // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Серп. (№ 8). – С. 45.

25. **Про планування** дисертацій / Міністерство освіти і науки України // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2020**. – Лип. (№ 7). – С. 3.

26. **Про рекомендації** щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) : лист Міністерства освіти і науки України від 15 серпня 2018 р. № 1/11-8681 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 6. – С. 61–66.

27. **Щодо** окремих питань здійснення освітньої діяльності : лист Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 р. № 1/9-268 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 6. – С. 51–52.

"Щодо випускників програм ОКР молодшого спеціаліста, які не склали своєчасно державну підсумкову атестацію у формі ЗНО за курс середньої школи. <...> Щодо оформлення довідки-виклику за формою № Н-5.01, затвердженої наказом МОН від 13 лютого 2019 року № 179, студентам, які здобувають освіту заочно".

28. **Щодо** підготовки до вступної кампанії 2020 : лист Міністерства освіти і науки України від 26 травня 2020 р. № 1/9-274 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2020**. – № 6. – С. 32–33.

Оголошення конкурсів, проектів

29. **Визнання кваліфікацій** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 20 лип. (№ 28). – С. 2.

Міністерство освіти і науки пропонує для громадського обговорення проект урядової постанови "Про затвердження порядку визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах".

30. **Для молодих учених** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 17 серп. (№ 32). – С. 2.

Міністерство оголошує конкурс наукових робіт молодих учених. Для підтримки найкращих проектів у бюджет наступного року передбачається закласти понад 100 мільйонів гривень.

31. **Дослідницькі інфраструктури** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 20 лип. (№ 28).

Проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції державної програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні до 2026 року" розміщено для громадського обговорення на веб-сайті МОН.

32. **Доступ до сучасних лабораторій** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 3 серп. (№ 30). – С. 2.

Об'єднаний дослідницький центр (JRC) Європейської Комісії оголосив 11 нових конкурсів в рамках програми "Відкритий доступ до дослідницьких інфраструктур JR". До участі запрошуються заклади вищої освіти та науково-дослідні інститути, що спеціалізуються на ядерних дослідженнях, а також малі та середні підприємства з інженерним досвідом в об'єктах ядерної інфраструктури.

33. **Конкурс на зайняття посад ректорів** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 3 серп. (№ 30). – С. 2.

34. **Національний фонд досліджень** розпочав набір експертів для конкурсів // Вища школа. – Київ, 2020. – № 3 (188). – С. 5.

35. **Розвиток** Е-інфраструктур // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 13 лип. (№ 27). – С. 2.

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції реалізації державної політики розвитку українських е-інфраструктур до 2023 року та затвердження Плану заходів щодо її реалізації". Реалізація цього акту допоможе українським ученим отримати можливість доступу до архівів наукових матеріалів і публікацій, а також потужних обчислювальних ресурсів та засобів комунікацій.

Історія вищої освіти і науки

36. **Бачинська О. А.** Одеські вчені у Стамбулі: завдання досліджень та враження (за матеріалами звітів XIX – початку XX ст.) / О. А. Бачинська, М. В. Алексеєнко // Східний світ. – Київ, 2018. – № 3. – С. 5–10.

37. **Васюк О. В.** Українізація освіти України за часів Центральної Ради / О. В. Васюк // Українська дипломатія в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.): історія, проблеми, протиріччя : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю проголошення Акта Злуки Укр. Нар. Республіки і Західноукр. Нар. Республіки / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України [та ін.]. – Київ, 2019. – С. 119–120.

38. **Вознюк Т. М.** Становлення вищої жіночої освіти у другій половині XIX – на початку XX ст. / Т. М. Вознюк // Українська дипломатія в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.): історія, проблеми, протиріччя : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю проголошення Акта Злуки Укр. Нар. Республіки і Західноукр. Нар. Республіки / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України [та ін.]. – Київ, 2019. – С. 120–122.

39. **Загородній М.** Найперші. Зародження вищої освіти в Україні / М. Загородній // Історія України. – Київ, 2020. – Черв. (№ 6) : Світові війни. – С. 8–12.

40. **Мозгова Н.** Філософія в системі освіти: теоретична реконструкція дискусії київських філософів кінця XIX – початку XX ст. / Н. Мозгова // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 1 (76). – С. 28–33.

41. **Оборонна** тематика в роботі інститутів АН УРСР в 1975 р. // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 2 (108).

42. **Пономарьова Н.** Етапи становлення системи професійної орієнтації в Україні в аспектно-історичній ретроспективі / Н. Пономарьова // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 73–85.

43. **Твердохліб Т. С.** Розвиток педагогічної освіти в навчальних закладах Православної Церкви в українських губерніях Російської імперії (XIX – початок XX століття) / Т. С. Твердохліб ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : Мітра, **2019**. – 448, [1] с.

44. **Bakhtiyarova K.** Methodological approaches on interpretation concept "quality" and "quality of education" / К. Bakhtiyarova // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 8–11.

Розглянуто питання методології понять "якість" та "якість освіти" у нормативних документах та поглядах дослідників з античних – і до наших часів.

Видатні українці

45. **Кулик Н.** Останній святий / Н. Кулик // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 13–15.

160 років із дня народження видатного українського лікаря, вченого і педагога, одного із засновників київської терапевтичної школи та "батьків" вітчизняної фтизіатрії Феофіла Яновського.

46. **Кулик Н.** Роман із каменем, або творець архітектурних симфоній / Н. Кулик // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 6 лип. (№ 26). – С. 13–15.

Олександр Васильович Кобелев – відомий український архітектор і педагог, член Петербурзької спілки архітекторів. Професор кафедри будівельного

мистецтва і архітектури Київського політехнічного інституту. Протягом 1912–1919 рр. він був одним з організаторів і деканом будівельного факультету Київських політехнічних курсів. У 1900 році очолив будівництво комплексу політехнічного інституту.

47. **Кулик Н.** Той, хто випередив час / Н. Кулик // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 20 лип. (№ 28). – С. 14–15.

До 170-річчя із дня народження видатного економіста, філософа, мислителя, публіциста Сергія Подолінського.

48. **Сигалов А.** Сходи до неба. Ігор Сікорський шлях авіаконструктора розпочав у Київському політехнічному інституті (до 130-річчя видатного українця) / А. Сигалов // Україна молода. – Київ, 2020. – 11 серп. (№ 73). – С. 10–11.

Вища освіта і наука за кордоном

49. **Батечко Н.** Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. / Н. Батечко, А. Дурдас // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2019. – Вип. 3 (60). – С. 88–94.

50. **Мединська А. В.** Міжнародні програми державної підтримки професійного розвитку вчителів іноземних мов Франції / А. В. Мединська // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, 2020. – Вип. 11 (40). – С. 101–118.

51. **Мокроменко О.** Фактори становлення елементарної освіти у Великій Британії ХІХ ст. / О. Мокроменко // Новий колегіум. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 91–95.

52. **Огієнко О.** Полікультурність як провідний принцип функціонування систем вищої освіти США, Канади, Великої Британії і Австралії / О. Огієнко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 7 (91). – С. 254–264.

53. **Огієнко О.** Формування компетентностей для демократичного громадянства в системі освіти дорослих скандинавських країн / О. Огієнко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 13–23.
54. **Пазиніч С.** Чикагська школа Джона Дьюї / С. Пазиніч, О. Пономарьов, М. Черемський // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 22–31.
55. **Регейло І.** Вища освіта США: інституційні цінності системи / І. Регейло // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 57–64.
56. **Слободянюк О.** До питання академічної доброчесності у вищій освіті: погляд експертів США та України / О. Слободянюк // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 23–33.
57. **Теренко О.** Парадигми освіти дорослих у США і Канаді / О. Теренко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 71–75.
58. **Фань Ч.** Основні тенденції розвитку музичної освіти Китаю у ХХ ст.: поєднання традицій та інновацій / Ч. Фань // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 51. – С. 77–87.
59. **Черкашин С. В.** Горизонтальна стратифікація як запорука конкурентоздатності німецьких університетів / С. В. Черкашин // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 50. – С. 86–99.
60. **Черкашин С. В.** Німецькі науково-дослідні університети в процесі конвергенції світової університетської освіти / С. В. Черкашин // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 51. – С. 7–19.
61. **Чуканова С. О.** Бібліотекознавство та інформологія у системі вищої освіти США : монографія / Чуканова Світлана Олександрівна ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". – Київ : Аграр Медіа Груп, **2018**. – 286, [1] с.

62. **Kudina V.** The content of the practical teachers" training in higher educational establishments in Ukraine and the USA: comparative analysis / V. Kudina // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 23–25.

Присвячено проблемам організації практичної педагогічної підготовки майбутніх фахівців педагогічних спеціальностей. Висвітлюються особливості організації педагогічної практики у вищій педагогічній школі США. Висвітлено особливості організації навчальної практики у вищих закладах освіти США та її структуру і зміст. Досвід професійних шкіл підвищення кваліфікації майбутніх фахівців як нової моделі підготовки вчителів у контексті педагогічного реформування вищої освіти.

63. **Lynova I.** PhD education quality evaluation: experience of universities of Lithuania and Finland / I. Lynova // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 82–87.

Оцінювання якості підготовки докторів філософії: аналіз досвіду університетів Литви і Фінляндії.

64. **Mariuts I.** Quality assurance of university education in EU countries: Romanian and Polish experience / I. Mariuts, O. Derkach // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 34–37.

Представлений аналіз зовнішньої і внутрішньої оцінки якості досвіду вищої освіти країн Східної Європи, а саме Польщі та Румунії.

65. **Menabdishvili L. E.** Migratory Disposition of Georgia's Student Youth / L. E. Menabdishvili, N. E. Menabdishvili, N. A. Gomelauri // Демографія та соціальна економіка. – Київ, **2019**. – № 3 (37). – С. 47–56.

Міграційна установка студентської молоді Грузії.

66. **Nesterova M.** Researches of eu values study in education: inclusion and social cohesion development / M. Nesterova // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 1 (76). – С. 49–54.

Дослідження європейських цінностей в освіті: різноманіття та інклюзія для розвитку соціальної згуртованості.

67. **Serheieva O.** Interconnection of higher education and adult education institutions with labour market: educational policy of the European Union / O. Serheieva, I. Myronova // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 65–70.

Взаємодія закладів вищої освіти та закладів освіти дорослих з ринком праці: освітня політика Європейського Союзу.

68. **Zvarych I.** The US students' professionalism formation / I. Zvarych // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 3–12.

Розглянуто педагогічні підходи до формування професіоналізму американських студентів, висвітлено підходи до формування професіоналізму студентів Гая Стрікленда та Джейнлл Кокс; проаналізовано кожен підхід до формування професіоналізму студентів у закладах вищої освіти США та висвітлено викладання навчальної дисципліни американського професора Рейма Джонса, який працював зі студентами в Україні.

Вища освіта і наука в Україні

69. **Безвершенко Ю.** Рух до ЄДП: треба бігти, аби перестати бути аутсайдером / Ю. Безвершенко // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 23/24). – С. 2.

Наприкінці квітня директорат науки та інновацій МОН очолила Юлія Безвершенко, кандидат фізико-математичних наук, яка працювала до цього молодшим науковим співробітником Інституту теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України та викладала квантову теорію в Національному університеті "Києво-Могилянська академія". Одним із головних завдань директорату науки та інновацій МОН є інтеграція України до Європейського дослідницького простору (ЄДП). Своїм поглядом на найближчі цілі та завдання у цій сфері Юлія Безвершенко поділилися на своїй facebook-сторінці. Найважливіші моменти з цієї публікації.

70. **Дмитренко С.** Скарбниця знань. Розвиток та сучасний стан освітньої системи України / С. Дмитренко ; розмову вела Людмила Ахунова // Історія України. – Київ, 2020. – Черв. (№ 6) : Світові війни. – С. 14–17.

71. **Жулинський М.** І реорганізація, і збереження, і примноження / М. Жулинський // День. – Київ, 2020. – 7–8 серп. (№ 147/148). – С. 14–15.

Хто очолить Національну Академію Наук України (вибори нового Президента мають відбутися у вересні цього року або й пізніше, в залежності від ситуації з поширенням коронавірусу).

72. **Жулинський М.** Коли науку й освіту буде проголошено національними пріоритетами України ? / М. Жулинський // Світ. – Київ, 2020. – Серп. (№ 31/32). – С. 3.

73. **Загородній А.** Європейська хмара відкритої науки як глобальний інструмент наукових досліджень / А. Загородній ; розмову вела Сніжана Мазуренко // Світ. – Київ, 2020. – Лип. (№ 25/26). – С. 1, 2–3.

Інтерв'ю віцепрезидента Національної академії наук України, директора Інституту теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України академіка Анатолія Загороднього, присвячене Європейській хмарі відкритої науки.

74. **Зайченко Н. І.** Сенси освіти в іспанському регенераціоністському дискурсі 1898–1914 років : монографія / Н. І. Зайченко. – Київ : Компринт, 2020. – 201, [1] с.

75. **Засідання** в рамках Болонського процесу відбулися у форматі онлайн // Вища школа. – Київ, 2020. – № 3 (188). – С. 4–5.

76. **Звернення** після дедлайну // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 17 серп. (№ 32). – С. 2.

Наукові установи, які проходять державну атестацію, зможуть звернутися до адміністратора електронної системи та підтвердити можливість друку матеріалів після 14 серпня – дедлайну подання інформації в електронній формі.

77. **Інтерактивний Музей науки** // Світ. – Київ, 2020. – Серп. (№ 31/32). – С. 4.

Восени цього року в Києві на просторах Національного комплексу "Експоцентр України" (ВДНГ) буде відкрито перший інтерактивний простір "Музей науки".

78. **Коваль Н.** Навчання нацменшин: український і закордонний досвід / Н. Коваль // Історія України. – Київ, 2020. – Черв. (№ 6) : Світові війни. – С. 54–60.

79. **Куценко Т.** Навчання протягом життя: сучасні європейські виклики / Т. Куценко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 55–64.

80. **Наука у цифрах і фактах** // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 17 серп. (№ 32). – С. 4.

81. **Новий** склад колегії // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 13 лип. (№ 27). – С. 5.

Міністерство освіти і науки затвердило новий склад колегії. Список членів консультативно-дорадчого органу відомства затверджений наказом № 902 від 7 липня.

82. **Объять** необъятное // Фокус. – Киев, 2020. – № 1/2 (654). – С. 23.

Українців очікує масштабна реформа вищої освіти.

83. **Підтримка** молодих учених // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 20 лип. (№ 28). – С. 2.

Верховна Рада ухвалила постанову "Про призначення у 2020 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук".

84. **Погребняк В.** Система забезпечення якості вищої освіти / В. Погребняк, О. Дашковська // Вища школа. – Київ, 2020. – № 3 (188). – С. 82–92.

85. **Порядок** присудження наукових ступенів // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 13 лип. (№ 27). – С. 2.

86. **Пріоритети** Болонського процесу до 2020 року // Вища школа. – Київ, 2020. – № 3 (188). – С. 3–4.

87. **Про навчальні** та індивідуальні плани // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 13 лип. (№ 27). – С. 6–7.

Міністерство освіти і науки уклало методичні рекомендації щодо розроблення навчальних планів та індивідуальних планів здобувачів фахової передвищої освіти. Про це йдеться у листі Інституту модернізації змісту освіти № 22.1/10-1358 від 2 липня 2020 року.

88. **Санаторні** школи, іноземні студенти і стипендії вченим // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 5.

На засідання Комітету Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій розглянули 5 законопроектів.

89. **Семиноженко В.** Коронакриза і наука / В. Семиноженко // День. – Київ, **2020**. – 26–27 черв. (№ 118/119). – С. 14–15.

Світ на порозі нового етапу науково-технічної революції: місце України.

90. **Чижевський Б.** Поступальний розвиток сфери науки і освіти – запорука утвердження нації / Б. Чижевський // Голос України. – Київ, **2020**. – 29 серп. (№ 156). – С. 4.

91. **Шелковая Н.** Роздуми філософа про парадокси у сучасній вищій освіті в Україні / Н. Шелковая // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 2 (187). – С. 73–83.

92. **Шмалей С.** Проблеми вищої освіти в умовах глобалізації / С. Шмалей // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 337–347.

93. **Шпарик О.** Поняття "освітній розвиток" та "реформування освіти" у сучасному науковому дискурсі України та Китаю / О. Шпарик // Український педагогічний журнал. – Київ, **2019**. – № 3. – С. 38–49.

94. **Щодо** журналів з окупованих територій // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 27 лип. (№ 29). – С. 4.

29 травня МОН видало наказ щодо продовження доступу до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection для всіх державних та комунальних ЗВО і наукових установ України за кошти державного бюджету. Державна науково-технічна бібліотека мала закупити відповідні послуги та укласти договори з компанією Elsevier, відповідно до ЗУ "Про публічні закупівлі".

95. **Як відновити** документ? [про професійну освіту або додаток до нього] // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 5.

Академічна доброчесність

96. **Поєдинок О.** Голова комітету НААУ з питань юридичної освіти Ольга Поєдинок: "Доброчесність, і не лише академічна, – це те, до чого слід привчати із самого дитинства" / О. Поєдинок ; розмову вела В. Якуша // Закон і бізнес. – Київ, **2020**. – 18–24 лип. (№ 29). – С. 1,14.

97. **Spitsyn Y.** Academic integrity of students: pedagogical conditions of its control / Y. Spitsyn, V. Zaitseva // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 51–56.

Розглянуто проблему академічної доброчесності студентів вищих навчальних закладів та запропоновано основні педагогічні умови для зменшення проявів академічного недоброчесності на основі трьох взаємопов'язаних психолого-педагогічних компонентів: мотиваційної, нормативної та культурної цінності.

Вступна кампанія, ЗНО, умови прийому

98. **Бобрицька Г.** Урахування вікових особливостей дорослих людей під час підготовки до складання ЗНО з математики / Г. Бобрицька, І. Клімова, О. Пташний // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 179–189.

99. **Галата С.** 2020: хроніка вступу / С. Галата // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 17 серп. (№ 32). – С. 5.

100. **Додаткова** сесія – 19 вересня // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 17 серп. (№ 32). – С. 2.

Для вступників до магістратури, які не змогли з певних причин скласти чи бажають перекласти єдиний вступний іспит з іноземної мови, третю сесію перенесуть на 19 вересня. Відповідний наказ № 1010 МОН видано 6 серпня.

Пропозицію МОН щодо проведення цієї сесії було підтримано на розширеному засіданні президії Співки ректорів ВНЗ України.

101. **Дячук О.** "Дорожня карта" абітурієнта та підсумки ЗНО / О. Дячук // Світ. – Київ, **2020**. – Серп. (№ 29/30). – С. 2.

102. **Повернення коштів за пробне ЗНО** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 5.

Станом на 7 липня 2020 року МОН спільно із Приватбанком повернули кошти за пробне ЗНО у закладах освіти 86351 учаснику.

103. **Рекордсмен із "глибинки"** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 3 серп. (№ 30). – С. 4.

Абсолютним рекордсменом нинішнього зовнішнього незалежного оцінювання став випускник Перегінської школи № 1 Рожнятівського району на Івано-Франківщині Олександр Люклян.

104. **Солончак В.** Шлях до диплома із тризубом / В. Солончак, О. Герасимчук // Урядовий кур'єр. – Київ, **2020**. – 31 лип. (№ 146). – С. 3.

Особливості вступної кампанії для випускників із тимчасово окупованих територій.

105. **Хай хоч як**, а вступна кампанія – за розкладом! // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 23/24). – С. 1

106. **Шулікін Д.** Дискусія про якість / Д. Шулікін // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 10 серп. (№ 31). – С. 1, 8–9.

Актуальні питання удосконалення системи підтримки якості вищої освіти в Україні, а також проблеми вступної кампанії обговорили на розширеному засіданні президії Співки ректорів вищих навчальних закладів України.

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

107. **"Винахід року 2020"** // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 23/24). – С. 3.
Серед 12 переможців конкурсу "Винахід року 2020" – 8 проєктів представлено установами НАН України та університетами.

108. **Георгян Н.** Інтерактивність як характеристика соціокультурного освітнього середовища вищого навчального закладу / Н. Георгян, Т. Садова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 86–96.

109. **Іванов І. І.** Методологія наукометричних параметрів SCOPUS (на прикладі Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету "Львівська політехніка" та Сумського державного університету) / І. І. Іванов, О. В. Руденко, М. В. Бугров // Філософські проблеми гуманітарних наук. – Київ, 2020. – № 1 (30). – С. 5–11.

Розглядаються способи застосування реферативної бази даних Scopus до трьох українських закладів вищої освіти: Київського національного університету імені Тараса Шевченка (КНУТШ), Національного університету "Львівська політехніка" та Сумського державного університету – для оцінювання результативності наукової діяльності як окремих учених, так і загалом університетів. Порівнюється наукова активність цих закладів вищої освіти, способи збільшення наукових публікацій у Львівській політехніці та Сумському державному університеті. Визначаються можливості підвищення індексування та цитування завдяки conference papers. Використання конференцій, що проходять під егідою компаній типу IEEE, дозволяє безпосередньо потрапляти до реферативної бази Scopus з мінімальними термінами рецензування. Підкреслюється недосконалість використання лише наукометричних показників, що є проблемою наукового співтовариства не тільки України, але й усього світу.

110. **Кебуладзе В.** Місія сучасного університету / В. Кебуладзе ; підготувала Марія Чадюк // День. – Київ, 2020. – 21–22 серп. (№ 157/158). – С. 14–15.

Філософ Вахтанг Кебуладзе – про виші як наукові інституції та найефективніші варіанти їхньої трансформації.

111. **Ковальський Л. М.** Архітектура вищих навчальних закладів : університети 3-го тисячоліття / Л. М. Ковальський, Г. Л. Ковальська ; під заг. ред. д-ра архітектури, проф. Л. М. Ковальського. – Київ : Основи, 2011. – 255, [1] с.

112. **Кононец Н. В.** Роль інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти про ресурсно-орієнтованому навчанні студентів у вищій школі / Н. В. Кононец // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 51. – С. 31–45.

113. **Мартиненко С.** Теоретико-прикладні засади корекційної діагностики в закладах вищої освіти / С. Мартиненко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 4 (61). – С. 32–37.

114. **Міждисциплінарний** аналітичний центр створено в КНУ // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 25/26). – С. 3.

У КНУ імені Тараса Шевченка створено Міждисциплінарний аналітичний центр. Діяльність центру буде пов'язана із проведенням затребуваних суспільством міждисциплінарних наукових досліджень соціально-економічного добробуту і психічного здоров'я населення України в цілях експертно-аналітичної підтримки державної політики органів влади в контексті відтворення інтелектуального капіталу та забезпечення національної безпеки. Аналітичні центри буде створено також у Київському університеті ім. Бориса Грінченка, Центрі соціально-гуманітарних аспектів регіональних досліджень Сумського державного університету, МГО "Київський економічний інститут" (Київська школа економіки) та Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Навчально-науковий Центр соціальних досліджень).

115. **Муращенко О.** Створення єдиного освітнього простору закладів післядипломної освіти / О. Муращенко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 4 (61). – С. 13–18.

116. **Мусієнко К.** Студенти і трансформація освітнього середовища / К. Мусієнко // День. – Київ, **2020**. – 28–29 серп. (№ 161/162). – С. 15.

До роздумів про місію українського університету.

117. **Навчачь** керувати стартапами // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 10 серп. (№ 31). – С. 4.

У вересні стартує пілотний проект "Підприємницький університет", у межах якого в українських вишах викладатимуть курс "Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами".

118. **Новітні** технології на допомогу навчанню // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 21/22). – С. 1.

"... в Інституті біології і медицини Київського національного університету ім. Тараса Шевченка відкрили лабораторію симуляційного тренінгу. <...> в Донецькому національному технічному університеті створили міжкафедральну лабораторію мехатроніки. Придбали MRS-станцію "FESTO", два роботи-маніпулятори, які підтримують 3D-друк. <...> У Кременчуцькому національному університеті ім. Михайла Остроградського з допомогою програми Еразмус+ створено Офіс цифрових компетентностей <...> У Хмельницькому національному університеті на базі кафедри машин і апаратів, електромеханічних та енергетичних систем відкрито навчально-науковий центр".

119. **Остролуцька Л.** Не перетягувати канат, а тягнути в одну сторону / Л. Остролуцька // Світ. – Київ, **2020**. – Серп. (№ 31/32). – С. 1–2.

У КНУ імені Тараса Шевченка відбулося розширене засідання президії Співки ректорів вищих навчальних закладів України. Вів засідання голова Співки ректорів вищих навчальних закладів, ректор Леонід Губерський.

120. **Про підготовку** закладів освіти до нового навчального року // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 3 серп. (№ 30). – С. 8–11.

121. **Про протиепідемічні** заходи в гуртожитках // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 17 серп. (№ 32). – С. 6.

Затверджено Тимчасові рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів у гуртожитках на період карантину в зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби. Ці рекомендації оприлюднили у постанові Головного державного санітарного лікаря № 48 від 4 серпня 2020 року, яка набрала чинності з 10 серпня.

122. **Про реформи і фінансування** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 2.

У Національному педагогічному університеті імені Михайла Драгоманова відбулося засідання Ради ректорів Київського вузівського центру.

123. **Рекомендації** щодо організації протиепідемічних заходів у закладах освіти // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 3 серп. (№ 30). – С. 4, 12.

124. **Сисоєв О.** Ліцензування та акредитація закладу вищої освіти: потенціал та ефективність діяльності / О. Сисоєв // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 4 (61). – С. 19–25.

125. **Старт** атестації // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 10 серп. (№ 31). – С. 2.

Почалася державна атестація наукових напрямів університетів, підпорядкованих МОН.

126. **Харламов П.** Зарплатний рейтинг вишів 2020 за версією журналу "Гроші" / П. Харламов // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 3 (188). – С. 7–22.

127. **Шумигора Л.** Концептуальні основи моделювання інтегрованого освітнього середовища закладу вищої освіти / Л. Шумигора // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 4 (61). – С. 7–12.

128. **Цифрові** бібліотеки витісняють з ринку електронні книги // Інтелектуальна власність в Україні. – Київ, **2020**. – № 4. – С. 63–63.

Академії вищої школи України

129. **Академія** вищої школи підбила підсумки // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 23/24). – С. 3. *В режимі онлайн відеоконференції відбулося заключне в навчальному році засідання президії Академії вищої школи України.*

Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

130. **Губарець В.** Університет "Україна": історія створення та особливості навчання / В. Губарець // Вища школа. – Київ, 2020. – № 3 (188). – С. 23–27.

Вінницький національний технічний університет

131. **Міжнародна** перемога // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 3 серп. (№ 30). – С. 3.

Студентки Вінницького національного технічного університету Софія Добровольська й Анастасія Вікарчук стали переможницями міжнародного конкурсу з комп'ютерної графіки "International Competition "City Star" в Берліні.

Запорізький національний університет

132. **Літопис** Запорізького національного університету / [Є. О. Адоньєв, О. В. Арістова, Д. Т. Бікулов та ін. ; редкол.: М. О. Фролов (голова редкол.) та ін.]. – Київ : Логос, 2017. – 303, [1] с.

133. **Платформа** для популяризації ЗВО // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 10 серп. (№ 31). – С. 3.

У Запорізькому національному університеті презентували Єдину інформаційну платформу для популяризації закладів вищої освіти області.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

134. **Відкриті** для іноземців // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 17 серп. (№ 32). – С. 4.

У КНУ імені Тараса Шевченка провели тренінг, присвячений залученню до навчання в Україні абітурієнтів-іноземців.

135. **Жилінська О.** Професор Оксана Жилінська: "Університет – це планетарне явище" / О. Жилінська ; розмову вела Л. Остролицька // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 21/22). – С. 2–3.

136. **Нова** навчальна лабораторія // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 12.

У Навчально-науковому центрі "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулося відкриття Лабораторії симуляційного тренінгу.

137. **Мацібок-Стародуб Н.** Не лишає за для карантину / Н. Мацібок-Стародуб // Освіта. – Київ, **2020**. – 3–10 черв. (№ 21/22). – С. 3.

Клініку КНУ імені Тараса Шевченка оснащено новітньою дезінфекційною системою, створеною українськими розробниками з Харкова.

138. **Університет** онлайн // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 20 лип. (№ 28). – С. 5.

У КНУ імені Тараса Шевченка презентували мобільний освітній додаток KNU online. З вітальним словом виступив ректор Леонід Губерський.

139. **Шулікін Д.** Виклики "дистанційки" / Д. Шулікін // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 20 лип. (№ 28). – С. 10–11.

Державна служба якості освіти України спільно з КНУ імені Тараса Шевченка провела вебінар "Дистанційне навчання: виклики, досвід, перспективи". Це була перша онлайн-зустріч у межах співпраці з університетами.

Київський університет імені Бориса Грінченка

140. **Досвід** дистанційного навчання // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 12. ●

У випускників Київського університету імені Бориса Грінченка відбулася церемонія вручення дипломів в онлайн-форматі.

Львівський національний університет імені Івана Франка

141. **Генералова Л.** Про наукове і навчально-дидактичне забезпечення підготовки фахівців з екології кафедрою загальної та регіональної геології Геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка // Вісник Львівського університету. Серія геологічна / Львів. нац. ун-т імені Івана Франка. – Львів, **2018**. – Вип. 32. – С. 90–95.

Національна академія наук України

142. **Бондаренко Г.** Національна академія наук України оголошує конкурси у 2020 році / Г. Бондаренко // Світ. – Київ, **2020**. – Серп. (№ 29/30). – С. 4.

143. **Кришталь О.** Щоб не втратити наукову Україну / О. Кришталь // День. – Київ, **2020**. – 24–25 лип. (№ 137/138). – С. 7.

Хто очолить НАН України? "Академік Кришталь: На виборах президента НАНУ, слідом за досвідченим патріархом-фізиком В. Г. Бар'яхтаром, я підтримав кандидатуру, яка бачиться мені безальтернативною... Це – Володимир Петрович Семиноженко".

Національна академія педагогічних наук України

144. **Селецький А.** Національна академія педагогічних наук України у науково-методичному забезпеченні освітньої сфери / А. Селецький // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 15–21.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

145. **Андрусишин Б.** Правничо-політологічні виміри освіти і науки драгоманівців / Б. Андрусишин // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 1 (76). – С. 18–27.

"Жоден класичний університет не готує викладачів права і політології. У нашому університеті є психолого-педагогічна підготовка студентів, яка на цих спеціальностях включає такі дисципліни, як юридична психологія, юридична педагогіка, юридична деонтологія, риторика, етика юриста, педагогіка та психологія вищої школи, методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін у ВНЗ".

146. **Андрусишин Б.** "Чекаємо тих, хто хоче будувати правову державу". Яких фахівців готує факультет політології і права "драгоманівського" університету / Б. Андрусишин ; бесіду вела А. Карнаух // Україна молода. – Київ, 2020. – 12 серп. (№ 74). – С. 9.

"Україна молода" продовжує знайомити читачів із педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова, якому виповнилось 185 років. Сьогодні про факультет політології і права розповідає його декан, доктор історичних наук, професор, академік Української академії історичних наук, Академії наук вищої школи України, Української академії політичних наук Богдан Андрусишин.

147. **Андрущенко В. П.** Виступ В. П. Андрущенко на світовому саміті поборників миру, свободи, справедливості / В. П. Андрущенко // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 2 (77). – С. 5–7.

148. **Андрущенко В.** Ювілейні роздуми про перспективу [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова] / В. Андрущенко // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 1 (76). – С. 5–12.

149. **Сергієнко В.** Використання засобів ІКТ у системі післядипломної освіти вчителів / В. Сергієнко, В. Кухар, Ю. Чичкан // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 1 (76). – С. 68–77.

Розглядається система перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів у Навчально-науковому інституті неперервної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова в контексті використання засобів ІКТ в освітньому процесі ЗЗСО.

150. **Svyrydenko D.** Unesco chair on science education at the national pedagogical dragomanov university: mission, aims and perspectives / D. Svyrydenko // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 1 (76). – С. 55–60.

Кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова: місія, цілі та перспективи.

Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

151. **Установка** для утилізації // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 3 серп. (№ 30). – С. 3.

Вчені з Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" створили мобільну установку УМВ-3 для утилізації медичних відходів. Пристрій складається з термічних камер, контрольо-розпалювальної апаратури та має бункер для збору матеріалу. Установка утилізує медичні матеріали швидко та безпечно.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

152. **В гостях КПП Посол України в Японії** // Світ. – Київ, 2020. – Лип. (№ 23/24). – С. 3.

Національний університет "Львівська політехніка"

153. **Козирєва Т. Ректоріві "Львівської політехніки" – 75!** / Т. Козирєва // День. – Київ, 2020. – 24–25 лип. (№ 137/138). – С. 2.

154. **Шулікін Д. Дистанційний режим: студентський, викладацький та університетський вимір** / Д. Шулікін // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 27 лип. (№ 29). – С. 10–11.

З якими викликами стикнулися студенти і викладачі Національного університету "Львівська політехніка" під час карантину? Які рішення були впроваджені у виші для організації навчального процесу, налагодження комунікацій та отримання зворотного зв'язку? Які кроки заплановані для впровадження в навчальному році? Про це й не тільки під час онлайн-зустрічі

Школи якості Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти розповів проректор з науково-педагогічної роботи та інформатизації Львівської політехніки Павло Жежнич.

Національний університет харчових технологій

155. **Українець А.** Мистецтво аюрведи як складова системи освіти у Національному університеті харчових технологій / А. Українець // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 2 (187). – С. 7–14.

Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

156. **Ostapenko A.** Organizational-pedagogical activity of I.P. Ivov / A. Ostapenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 41–44.

Стаття описує діяльність І. П. Львова як завідувача кафедри педагогіки Чернігівського педагогічного інституту. Було вивчено рукописну працю вчителя при проведенні державних іспитів, проаналізовано щорічні звіти кафедри педагогіки, складені І. П. Львовим за 1950–1951, 1951–1952, 1952–1953 навчальний рік, плани кафедри та план заняття зі студентами 2 курсу, українськими та російськими кафедрами гуманітарного факультету.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

157. **Стражник Л.** Ворота в Центральні Горгани та інші висоти вишу / Л. Стражник // Голос України. – Київ, **2020**. – 14 лип. (№ 117). – С. 6.

Прикарпатський національний університет випередив вищі навчальні заклади Івано-Франківщини в рейтингу "Топ-200 Україна".

Сумський державний педагогічний університет імені

А. С. Макаренка

158. **Осташевський М. Л.** Макаренківська alma mater / М. Л. Осташевський ; Сум. держ. пед. ун-т. – Суми : Університетська книга, **2019.** – 371, [1] с.

Сумський державний університет

159. **Унікальний** прилад // Сучасна освіта України. – Київ, **2020.** – 13 лип. (№ 27). – С. 12.

Науковці Сумського державного університету розробили унікальний медичний прилад для проведення гістологічних та цитологічних досліджень.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира

Даля

160. **Остролуцька Л.** Переміщений університет [Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля] / Л. Остролуцька // Світ. – Київ, **2020.** – Лип. (№ 27/28). – С. 1, 2.

Ужгородський національний університет

161. **Смоланка В.** Про завдання бути модерним університетом / В. Смоланка ; розмову вів Василь Ільницький // День. – Київ, **2020.** – 28–29 серп. (№ 161/162). – С. 14–15.

Розмова з ректором УжНУ Володимиром Смолянкою.

Фізико-технічний інститут низьких температур

ім. Б. І. Веркіна

162. **Физико-технічному** інституту низких температур ім. Б. И. Веркина НАН України – 60 лет // Фізика низьких температур. – Харків, **2020**. – Т. 46, № 5, спецвип. : Нетрадиційні надпровідність та надплинність. – С. 662–664.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

163. **Беседовський О.** Індивідуальна траєкторія навчання / О. Беседовський ; підготував Дмитро Шулікін // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 13 лип. (№ 27). – С. 8–9.

Як формувати пул вибіркових дисциплін для бакалаврів та магістрів, якою є процедура формування цієї складової і як забезпечити вибір індивідуальної траєкторії навчання студентів? Під час онлайн-зустрічі, яку організувало Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, досвідом Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця поділився доцент кафедри інформаційних систем вишу Олексій Беседовський.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

164. **Штефан Л.** Наукові школи кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки / Л. Штефан // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 86–90.

Проаналізовано діяльність наукових шкіл кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Харківський національний університет будівництва та архітектури

165. **Юрченко В.** Особливості спрямування та розвитку наукових досліджень кафедри безпеки життєдіяльності та інженерної екології ХНУБА / В. Юрченко, С. Даньшева, В. Шилін // Новий колегіум. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 54–59.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

166. **Харківський** університет в образотворчому мистецтві : альбом / М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; [за заг. ред. В. С. Бакірова ; уклад.: М. І. Боброва, І. М. Дончик, С. М. Куделко та ін.]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 147, [1] с.

*Харківський національний університет повітряних сил
ім. І. Кожедуба*

167. **Відомості** про наукові журнали та збірники наукових праць, що видані ХНУПС у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, 2020. – Вип. 8. – С. 17–45.

168. **Відомості** про науково-дослідні роботи, які виконувалися ХНУПС у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, 2020. – Вип. 8. – С. 188–193.

169. **Діяльність** гуртків воєнно-наукових товариств курсантів і студентів ХНУПС // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, 2020. – Вип. 8. – С. 182–184.

170. **Монографії**, підручники, посібники // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, 2020. – Вип. 8. – С. 6–16.

171. **Наукові** конференції та семінари, що проведені Харківським національним університетом повітряних сил імені Івана Кожедуба у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, 2020. – Вип. 8. – С. 66–68.

172. **Наукові** статті співробітників Харківського національного університету повітряних сил імені Івана Кожедуба, що опубліковані в інших виданнях у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, **2020**. – Вип. 8. – С. 46–65.

173. **Повідомлення** про захист дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата наук і присвоєння вчених звань у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, **2020**. – Вип. 8. – С. 5–6.

174. **Стан** винахідницької та раціоналізаторської роботи ХНУПС у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, **2020**. – Вип. 8. – С. 185–187.

175. **Тези** доповідей співробітників Харківського національного університету повітряних сил імені Івана Кожедуба, що опубліковані у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, **2020**. – Вип. 8. – С. 109–181.

176. **Участь** наукових та науково-педагогічних працівників у наукових конференціях та семінарах, проведених за межами Харківського національного університету повітряних сил імені Івана Кожедуба у 2019 році // Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків, **2020**. – Вип. 8. – С. 69–108.

Херсонський державний університет

177. **І стипендії**, і стажування // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 20 лип. (№ 28). – С. 3.

Факультет економіка і менеджменту Херсонського державного університету ефективно співпрацює з ТОВ "Автопланета Плюс". У рамках співпраці майбутні менеджери та економісти беруть участь у конкурсі на отримання стипендії від Bosch-сервіс.

178. **Серпневий** інтенсив // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 10 серп. (№ 31). – С. 3. ●

У Херсонському державному університеті стартував цикл вебінарів та майстер-класів із підвищення кваліфікації "Серпневий освітній інтенсив". Заняття відбуваються в режимі онлайн. Організатором освітньої ініціативи став Центр післядипломної освіти ХДУ.

Форми навчання, технічні засоби

179. **Бондарук В. В.** Використання віртуальних навчальних середовищ при вивченні робототехніки / В. В. Бондарук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 120–123.

180. **Житеньова Н. В.** Візуалізація: основні поняття та визначення / Н. В. Житеньова // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 123–127.

181. **Зуб С.** Розвиток е-інфраструктури в системі освіти і науки України / С. Зуб, А. Прокопенко, І. Яловега // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 8–14.

182. **Коваль Л. М.** Інтеграція ланок "Наука-освіта-виробництво" на платформі віртуального навчального підприємства у ЗВО підприємницького типу як освітня технологія ХХІ століття / Л. М. Коваль, В. С. Церклевич // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків, **2018**. – Вип. 51. – С. 46–56.

183. **Мисліцька Н. А.** Використання цифрової лабораторії Nova-5000 в системі засобів демонстраційного фізичного експерименту / Н. А. Мисліцька, О. А. Колесникова, В. Ф. Заболотний // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 130–134.

184. **Нешко С.** Організація навчального процесу з урахуванням новітніх тенденцій / С. Нешко, Л. Близнюк // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 48–50.

185. **Очеретна О.** Економічний потенціал акмеологічних технологій у підвищенні якості професійної освіти / О. Очеретна // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 265–276.

186. **Перспективи** розвитку дуальної освіти при підготовці висококваліфікованих фахівців залізничного транспорту / С. Панченко, С. Приходько, О. Каменєв, А. Лапко, Л. Василега, Ю. Терещенко // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 36–47.

187. **Dzikovska M.** Coaching as the pedagogical technology in professional training of future specialists / M. Dzikovska // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 45–50.

Коучинг як педагогічна технологія в професійній підготовці майбутнього фахівця.

188. **Poliak O.** Modern information mobile tools of training in higher education institutions / O. Poliak // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 48–51.

Стаття присвячена сучасним інформаційним засобам навчання як способу оптимізації процесу підготовки майбутніх фахівців. Наголошено на значущості області технологічних інновацій та області теорії навчання в рамках застосування різноманітних технологій для навчання та викладання.

Учасники навчально-виховного процесу

189. **Алейнікова О. В.** Формування духовних цінностей у здобувачів вищої освіти як один із пріоритетних напрямів освітнього менеджменту / О. В. Алейнікова, І. Л. Сіданіч, Т. І. Бурлаєнко // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 10–39.

190. **Бортун Б. О.** Системний аналіз конструктивної конфліктності особистості / Б. О. Бортун // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 10–27.

191. **Брюховецька О. В.** Результати апробації системи організаційно-психологічного супроводу процесу формування професійної толерантності у

керівників освітніх організацій / О. В. Брюховецька // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 28–47.

192. **Діденко Н. Г.** Формування державної освітньої політики щодо змісту діяльності викладачів у контексті модернізації вищої освіти / Н. Г. Діденко // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 165–178.

193. **Ендеберя І.** Шляхи та засоби організації самостійної роботи студентів з урахуванням її зовнішніх та внутрішніх психологічних чинників / І. Ендеберя // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 115–123.

194. **Ковальчук Г.** Роль викладача у становленні глобальної підприємливості студентів / Г. Ковальчук, Ю. Баніт // Український педагогічний журнал. – Київ, **2019**. – № 3. – С. 104–110.

195. **Купрій Т.** Історичний досвід моніторингу якості вищої освіти (на прикладі соціологічного опитування "викладач очима студентів") / Т. Купрій, С. Щудло // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 4 (61). – С. 26–31.

196. **Левшенюк Н. А.** Програма розвитку особистісної готовності викладача післядипломної педагогічної освіти до діяльності в умовах змін / Н. А. Левшенюк // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 80–95.

197. **Назмієв А. О.** Соціально-психологічна адаптація до умов закладу вищої освіти засобами студентського самоврядування / А. О. Назмієв // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 53–59.

198. **Соколова І.** Професійний розвиток викладачів медичного університету: досвід використання навчальної платформи moodlecloud / І. Соколова // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 29–37.

199. **Таймасов Ю.** Науковець, педагог, керівник / Ю. Таймасов, О. Зуб // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 32–35.

200. **Формування** ціннісного ставлення до здоров'я у студентів ЗВО засобами фізичної терапії / Ю. Самодій, А. Бесєдіна, С. Гудим, М. Гудим // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 309–319.

201. **Черепехіна О.** Педагогічна компетентність викладача психології вищої школи: структура та критерії сформованості / О. Черепехіна // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 22–28.

202. **Шумигора Л.** Компетентісно-орієнтована модель викладача вищої школи / Л. Шумигора // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 13–21.

203. **Bulvinska O.** Transformation of the roles of Ukrainian universities teachers in student-centred learning and teaching / O. Bulvinska, L. Chervona // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 38–44.

Трансформація ролей науково-педагогічних працівників українських університетів студентоцентрованому навчанні та викладанні.

204. **Kozlov D.** Modern technologies in the development of innovative culture of the future manager of the education institution in the master's training process / D. Kozlov // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 214–224.

Сучасні технології розвитку інноваційної культури майбутнього керівника закладу освіти в процесі магістерської підготовки.

205. **Levytska L.** Formation and development of valuable orientations of students in the educational process of higher education in Ukraine / L. Levytska, N. Postoiuk // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 30–34.

Розкрито сутність феномену "ціннісні орієнтації", "формування ціннісних орієнтацій студентів".

206. **Marushkevych A.** Formation of professional motivation of students of institutions of higher education to self-realization in life / A. Marushkevych // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 38–40.

Розкривається питання професійної мотивації випускників закладів вищої освіти до самореалізації в життєдіяльності, необхідності взаємодії між роботодавцями і закладами вищої освіти, які готують фахівців для конкретної сфери і не завжди справляються із забезпеченням їх тими знаннями, котрі впливають на вироблення компетентностей, необхідних для виконання посадових обов'язків на конкретному місці роботи.

207. **Yaroshenko O.** Research competence component structure of academic and scientific staff / O. Yaroshenko // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (60). – С. 7–12.

Компонентна структура дослідницької компетентності науково-педагогічних працівників.

208. **Zhylenko M.** Organization of personal activity of the manager, as a condition of efficient administration of the educational institution / M. Zhylenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 60–64.

Розглянуто протиріччя між обов'язками керівника у закладі вищої освіти, які визначаються законами і демократичною процедурою обрання на посаду, що не завжди забезпечує відповідність рівня підготовки претендента вимогам професійної діяльності. Досліджено один із можливих напрямів подолання цього протиріччя керівником за рахунок організації особистої праці вже після обрання на посаду. Розглянуто теоретичні основи організації управління часом керівника, системи управління часом, складові організації особистого часу керівника. Визначено основні передумови ефективної організації робочого часу управлінця закладу освіти. Проаналізовано інструменти підвищення ефективності робочого часу, зокрема організація самоменеджменту управлінця, як чинника, що сприяє оптимізації власних ресурсів і управління ними. Зазначено, що рушійною силою управління виступають інтелект, емоції, почуття і воля людини - управлінця, керівника. Дослідження пріоритетів

діяльності управлінців рівня проректора і керівника навчальним підрозділом ЗВО показало, що визначальним для успішного управління в системі соціальних відносин є розуміння і врахування можливостей людського фактору. Здійснено пошук детермінант, які допомагають зробити процес організації робочого часу оптимальним. Розглянуто зв'язок ефективної реалізації функцій управління в освітній сфері і розуміння важелів управління власним робочим часом. Розкрито підходи і можливості щодо оптимізації управління часом керівника закладу вищої освіти. На основі перевірки в ході дослідження, обґрунтовано і запропоновано алгоритм системного планування, що у сукупності з рекомендаціями по організації особистого часу дозволяє оптимізувати діяльність управлінці закладу вищої освіти і підвищити її ефективність.

209. **Zvarych I.** The future teacher of technology is a moral and cultural personality in the educational and upbringing approaches of education / I. Zvarych, N. Prymachenko, I. Romashchenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, 2019. – Вип. 2 (10). – С. 65–68.

В дослідженні висвітлюються економічні знання більшості випускників шкіл які мають теоретизований характер, відірваний від реальної дійсності, унаслідок чого молоді люди не можуть протистояти негативним явищам ринкової економіки. Про це свідчать реалії сьогодення, частина молоді не може бути конкурентоздатною на ринку праці, з причин нестачі практичних навичок, морально-етичного виховання, рівня культури спілкування та ділового етикету трудової діяльності.

Вища освіта: окремі галузі

210. **Бакка Т.** Підготовка майбутнього вчителя до навчання громадянської освіти в школі / Т. Бакка // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 2 (77). – С. 75–80.

211. **Бахмат Н. В.** Професійна мобільність майбутніх фахівців сфери туризму / Н. В. Бахмат // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 40–52.

212. **Берегова Г.** Актуальність формування культури мовлення в аграрних закладах вищої освіти / Г. Берегова // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 3 (188). – С. 35–44.

213. **Бережний Ю.** Педагогічні умови професійного самовдосконалення майбутніх фахівців правоохоронних органів / Ю. Бережний // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 153–162.

214. **Березка С.** Розвиток комунікативної компетентності майбутніх практичних психологів засобами тренінгової діяльності / С. Березка, А. Кузнецова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 343–350

215. **Березовська Л.** Рівні сформованості комунікативно-мовленнєвої компетентності соціальних працівників у процесі фахової підготовки / Л. Березовська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 162–172.

216. **Білик В.** Теоретична характеристика моделі системи природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у закладах вищої освіти / В. Білик // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 156–170.

217. **Білик Р. М.** Експериментальний аналіз педагогічних умов інтегрованого навчання основ безпеки праці та життєдіяльності / Р. М. Білик // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 115–120.

218. **Блохіна В.** Структура готовності практичних психологів до діяльності з розвитку професійної групи / В. Блохіна // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 170–179.

219. **Будянська В.** Удосконалення ораторської майстерності майбутніх правозахисників на заняттях з української мови професійного спрямування в закладах вищої освіти / В. Будянська, Г. Мариківська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 172–184.

220. **Ваховський Л. Ц.** Історія педагогіки як інтелектуальна історія / Л. Ц. Ваховський // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 69–76.

221. **Гайович Г.** Шляхи поліпшення навичок комунікації державною мовою фахівців сфери цивільного захисту / Г. Гайович, К. Шихненко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 185–195.

222. **Генкал С.** Фундаменталізація біологічної профільної освіти шляхом удосконалення змісту історико-науковими знаннями / С. Генкал // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 198–209.

223. **Годованюк Т.** Підготовка майбутніх учителів математики у країнах далекого зарубіжжя / Т. Годованюк // Український педагогічний журнал. – Київ, **2019**. – № 3. – С. 10–20.

224. **Головко С.** Гуманістична освіта в умовах інформаційного суспільства / С. Головко, І. Абрамська // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 96–104.

225. **Грицак Н. Р.** Методика вивчення студентами-словесниками жанрової природи оповідання з урахуванням національної специфіки / Н. Р. Грицак // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 53–69.

226. **Дмітрієва Н.** Організація міжпрофесійної освіти майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії / Н. Дмітрієва, Ю. Копочинська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 195–214.

227. **Іванова К.** Місце філософії в університетській системі підготовки фахівців / К. Іванова, Я. Балабай, О. Кулакова // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 3–7.

228. **Калаур С.** Методологічні та практичні аспекти впровадження системного підходу у професійну підготовку майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності / С. Калаур, О. Сорока // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 229–238.

229. **Кононец Н.** Вебтехнології при ресурсно-орієнтованому навчанні дисципліни "Управління навчально-виховним процесом" / Н. Кононец // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 2 (187). – С. 15–26.

230. **Коркішко О.** Використання елементів дистанційного навчання в процесі професійної підготовки магістрів педагогіки вищої школи (на прикладі курсу "педагогічний контроль у системі освіти") / О. Коркішко, І. Балєнкова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 188–203.

231. **Косович О.** Класифікація і критерії відбору навчального матеріалу для формування англомовної аудитивної компетентності студентів / О. Косович // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 234–243.

232. **Кух О. М.** Рівні інформаційної культури у студентів фізико-технологічного профілю / О. М. Кух, А. М. Кух // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 127–130.

233. **Куценко О. М.** Діагностика рівня сформованості толерантної взаємодії майбутніх магістрів медичної освіти з пацієнтами / О. М. Куценко // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 13–23.

234. **Левашова Ю.** Особливості викладання природничих дисциплін іноземним студентам / Ю. Левашова, Н. Л. О. Косенко, А. Коваленко // Новий колегіум. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 65–68.

235. **Макаренко С.** Стан та перспективи запровадження неформальної освіти студентів спеціальності "Дошкільна освіта" в університеті / С. Макаренко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 65–77.

236. **Максименко Т.** Змішане навчання у процесі магістерської підготовки майбутнього менеджера освіти / Т. Максименко, Ю. Штика // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 7 (91). – С. 224–234.

237. **Маракушин А.** Деякі аспекти фізкультурно-оздоровчої та рекреаційно-дозвілдової діяльності студентів / А. Маракушин, О. Мкртічян // Новий колегіум. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 51–53.

238. **Мелещенко Т.** Громадянська освіта в педагогічних закладах вищої освіти / Т. Мелещенко // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 1 (76). – С. 78–85.

239. **Мовчан Т.** Актуальні методи дослідження в дипломній роботі філолога / Т. Мовчан, А. Статівка // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 8 (92). – С. 260–270.

240. **Нефедченко О.** Становлення технологій евристичної освіти в українській вищій педагогічній школі / О. Нефедченко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 7 (91). – С. 366–380.

241. **Німчук Н. І.** Формування компетентності фахівця в умовах особистісно орієнтовного навчання / Н. І. Німчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 25. – С. 134–137.

242. **Огуй С.** Методика проведення практичних занять під час підготовки фахівців сфери обслуговування / С. Огуй // Вища школа. – Київ, 2020. – № 2 (187). – С. 45–59.

243. **Олефіренко Т.** Концептуальні засади розвитку stem-освіти в Україні / Т. Олефіренко, Г. Цветкова // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 1 (76). – С. 61–67.

244. **Папушина В.** Концепція формування естетичної культури майбутніх учителів української мови і літератури в процесі професійної підготовки / В. Папушина // Український педагогічний журнал. – Київ, **2019**. – № 3. – С. 59–64.

245. **Плотнікова К. Р.** Сутність феномену "тренер-викладач" та особливості його професійної підготовки / К. Р. Плотнікова // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 24–31.

246. **Поведа Т. П.** Моделювання навчально-методичних завдань як засіб формування професійних компетенцій фахівця фізико-технологічного профілю / Т. П. Поведа // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 140–145.

247. **Попович А.** Формування стилістичних умінь майбутніх учителів української мови і літератури в закладах вищої освіти / А. Попович // Український педагогічний журнал. – Київ, **2019**. – № 3. – С. 119–127.

248. **Професійно-педагогічна** підготовка викладача : монографія / [А. А. Марушкевич, Н. М. Кузьменко, М. В. Жиленко та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ "Київський університет", **2018**. – 399, [1] с.

249. **Процько Є. С.** Використання інтернет-ресурсів у процесі підготовки вчителя англійської мови нового покоління / Є. С. Процько // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 154–169.

250. **Райковська Г.** Задачі геометричного моделювання механізмів у професійній підготовці бакалаврів-механіків / Г. Райковська, А. Шостачук // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 288–296.

251. **Розсоха А.** Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності / А. Розсоха, М. Кравець

// Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 276–285.

252. **Рудіна М. В.** Підготовка студентів-філологів у технічних університетах: актуальність інтегративного підходу / М. В. Рудіна // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 32–42.

253. **Савицька А.** Структурні компоненти готовності майбутніх соціальних працівників до роботи з соціально виключеною молоддю / А. Савицька, А. Рудюк // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 314–324.

254. **Савченко С. В.** Абераційна соціалізація в контексті соціалізації особистості в сучасному інформаційному суспільстві / С. В. Савченко, О. Л. Караман // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 60–68.

255. **Салі О.** Соціокультурний підхід у підготовці майбутніх учителів-філологів / О. Салі // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 296–308.

256. **Саркісова О.** Структурні компоненти моделі формування професійного становлення майбутніх менеджерів авіаційної галузі у процесі фахової підготовки / О. Саркісова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 285–293.

257. **Синьов В.** Тенденції професійної підготовки фахівців спеціальної освіти в системі вищої школи / В. Синьов, Д. Супрун, М. Шеремет // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 1 (76). – С. 34–42.

258. **Скиба Ю. А.** Реалізація педагогічних умов розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів хімії у закладах післядипломної освіти / Ю. А. Скиба, Є. В. Кочерга // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 170–182.

259. **Смалько О. А.** Можливості використання масових відкритих онлайн-курсів у підготовці вчителів фізико-технологічного профілю / О. А. Смалько // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського

національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 146–149.

260. **Соколов Є. П.** Пошук принципів для побудови інтервальної теорії обробки результатів вимірювання / Є. П. Соколов, О. А. Лозовенко // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 149–153.

261. **Стьопкіна А.** Формування правової культури майбутніх фахівців соціальної сфери під час навчання в закладі вищої освіти / А. Стьопкіна, І. Трубник // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, **2020**. – № 1 (99). – С. 78–85.

262. **Ткаченко І.** Оздоровче значення партерної гімнастики для студентів-хореографів / І. Ткаченко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 294–303.

263. **Федорець В. М.** Інтелектуально-ціннісний компонент здоров'язбережувальної компетентності вчителя фізичної культури в дзеркалі європейських ідей розуму / В. М. Федорець // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 199–225.

264. **Фоменко В. В.** Навчальне фізичне моделювання як концептуальна основа фізичної освіти для нефізичних спеціальностей / В. В. Фоменко // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 25. – С. 153–157.

265. **Фрумкіна А. Л.** Анализ моделей процессов обучения различным дисциплинам в педагогической теории и практике / А. Л. Фрумкіна // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 226–244.

266. **Хаченко І.** Моделювання процесу формування культури професійної комунікації майбутніх фахівців з економіки / І. Хаченко

// Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків, 2020. – № 1 (99). – С. 152–159.

267. **Хмелевська І.** Структура інтегральної компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін / І. Хмелевська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 7 (91). – С. 304–316.

268. **Цогла О. О.** Актуальність формування мотиваційної компетентності педагога / О. О. Цогла // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, 2020. – Вип. 11 (40). – С. 245–262.

269. **Цуркан М.** Формування професійної мовленнєвої компетентності іноземних студентів-медиків на заняттях з української мови / М. Цуркан // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2019. – Вип. 3 (60). – С. 51–56.

270. **Цьома Н.** Інформаційна компетентність як один із компонентів формування професійно-педагогічної складової педагога / Н. Цьома // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2019. – № 7 (91). – С. 317–324.

271. **Чекаленко Л. Д.** Професійна підготовка дипломатів, фахівців з міжнародних відносин: схема компетентностей таблиці-матриці (проект) / розробник: Заслуж. діяч науки і техніки України, д-р політ. наук, дипломат, начальник відділу проф. Чекаленко Людмила Дмитрівна; Дипломат. акад. України ім. Геннадія Удовенка при МЗС України. – Київ: ЛАТ&К, 2019. – 75, [1] с.

272. **Чирчик С.** До питання становлення професійної компетентності майбутніх дизайнерів / С. Чирчик // Вища школа. – Київ, 2020. – № 3 (188). – С. 93–105.

273. **Чорна О. Г.** Професійна діяльність вчителя фізико-технологічного профілю у системі управління охороною праці в закладі освіти / О. Г. Чорна // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 25. – С. 157–161. ●

274. **Шама І. П.** Формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх учителів до індивідуального стилю професійної діяльності засобами кейс-технологій / І. П. Шама // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 43–52.

275. **Шикер Л. В.** Психологічна технологія активізації особистісного саморозвитку вчителя в умовах неформальної освіти / Л. В. Шикер // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 113–126.

276. **Яковишина Л.** Інтеграція фундаментальної та фахової підготовки майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін / Л. Яковишина // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 7 (91). – С. 324–336.

277. **Glyva Y.** Smart technologies in teaching foreign languages in the master's training process at the higher education institution / Y. Glyva, H. Dovhopolova // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 209–218.

Описано сучасні проблеми викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для магістрів закладу вищої освіти з метою розвитку та вдосконалення їх професійної компетентності за допомогою Інтернет-технологій. Доведено, що використання SMART-технологій створює нові можливості для системи освіти. Розкрито можливості еволюційної трансформації та переходу smart-освіти на новий рівень – SMART-суспільства.

278. **Holovko N.** Formation of future teacher"s readiness to research activity as a pedagogical problem / N. Holovko, S. Balashova // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 11–14.

Розглянуто теоретичні аспекти формування готовності майбутнього вчителя до педагогічної дослідницької діяльності.

279. **Koknova T.** Mode of linguistic-and-methodological competence development in the course of professional training of prospective foreign language

teachers / T. Koknova // Education and pedagogical sciences. – Старобільськ, **2019**. – № 2 (171). – С. 5–12.

Шляхи формування лінгвометодичної компетентності у процесі фахової підготовки майбутніх викладачів іноземної мови.

280. **Koschchko N.** Emotional intelligence of future teachers for prevention of pedagogical conflicts / N. Koschchko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 15–18.

Проаналізовано актуальні ідеї з проблеми практичної підготовки майбутніх викладачів, яка передбачає засвоєння студентами знань, умінь та навичок з профілактики педагогічних конфліктів у вищій школі, що завжди були постійними супутниками соціального життя.

281. **Kudina V.** The content of the practical teachers" training in higher educational establishments in Ukraine and the USA: comparative analysis / V. Kudina // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (10). – С. 23–25.

Присвячено проблемам організації практичної педагогічної підготовки майбутніх фахівців педагогічних спеціальностей. Висвітлюються особливості організації педагогічної практики у вищій педагогічній школі США. Наводиться досвід Шкіл професійного розвитку майбутніх фахівців як нової і перспективної моделі підготовки вчителя в умовах реформування вищої педагогічної освіти. Висвітлено особливості організації навчальної практики у вищих закладах освіти США та її структуру і зміст. Досвід професійних шкіл підвищення кваліфікації майбутніх фахівців як нової моделі підготовки вчителів у контексті педагогічного реформування вищої освіти.

Міжнародне співробітництво в галузі вищої освіти

282. **Вчені з Литви** запрошують колег долучитися до проекту з утилізації диоксиду вуглецю // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 3 (188). – С. 6.

У межах міжнародної програми EUREKA колектив науковців з Литви шукає партнерів з України для спільного виконання проєкту "Utilisation of carbon dioxide by using iron compounds". Долучитися можуть представники наукових установ, вишів, малих та середніх підприємств.

283. **Лавриненко В.** Роль міжнародного співробітництва в інтеграції університету / В. Лавриненко // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 1 (76). – С. 13–17.

284. **Плани** на чотири роки // Сучасна освіта України. – Київ, 2020. – 20 лип. (№ 28). – С. 4.

Підписано Протокол про співробітництво та обміни між міністерствами освіти і науки України та Болгарії, що регламентує освітні взаємовідносини між країнами на наступний чотирічний період.

285. **Стартував** конкурс спільних українсько-латвійських проєктів // Вища школа. – Київ, 2020. – № 2 (187). – С. 4–6.

Управління в системі вищої освіти та ЗВО

286. **Калінська О.** Модель формування управлінської компетентності керівника закладу професійної освіти / О. Калінська, Л. Івасик // Український педагогічний журнал. – Київ, 2019. – № 3. – С. 94–103.

287. **Концепція** реформи управління закладами вищої освіти України // Часопис економічних реформ. – Харків, 2019. – № 4 (36). – С. 92–94.

288. **Михайлов В. М.** Підвищення кваліфікації керівників структурних підрозділів органів влади з питань цивільної безпеки у вітчизняній педагогічній літературі / В. М. Михайлов // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, 2020. – Вип. 11 (40). – С. 119–135.

289. **Ніколаєнко С. М.** Керівник закладу освіти : (орг.-пед. та правові основи упр. діяльності) / С. М. Ніколаєнко ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : НУБіП, 2019. – 408, [1] с.

290. **Попович Л. М.** Використання субмоделі управління ресурсним забезпеченням опорних закладів освіти / Л. М. Попович // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 11 (40). – С. 127–143.

291. **Пшенична Л.** Академічна культура як чинник ефективного управління сучасним університетом / Л. Пшенична // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, **2019**. – № 8 (92). – С. 270–288

Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії

292. **Для розбудови вишів** // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 10 серп. (№ 31). – С. 2.

Сорок шість українських вишів та інших організацій отримують фінансування на понад 9 мільйонів євро.

293. **Коцурак О.** Оплата праці працівників закладів вищої освіти / О. Коцурак // Праця та зарплата. – Київ, **2020**. – 27 лип. (№ 46). – С. 6.

294. **Коцурак О.** Про оплату праці працівників закладів освіти / О. Коцурак // Праця та зарплата. – Київ, **2020**. – 12 серп. (№ 30). – С. 8.

"На посаду вчителя закладу середньої освіти за сумісництвом прийнято працівника, який має вчене звання та науковий ступінь і працює в закладі вищої освіти III–IV рівнів акредитації на посаді доцента. Який тарифний розряд установити такому працівнику під час роботи за сумісництвом на посаді вчителя?"

295. **Перенесення** щорічної відпустки на інший термін [консультує профспілка] // Сучасна освіта України. – Київ, **2020**. – 20 лип. (№ 28). – С. 5.

296. **Співаковський О.** На освіті не економлять. Навіть у часи кризи / О. Співаковський // Голос України. – Київ, **2020**. – 28 серп. (№ 155). – С. 4.

297. **Стипендії** для молодих учених від Верховної Ради // Світ. – Київ, **2020**. – Лип. (№ 25/26). – С. 3.

**Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено у
показчику (монографії, підручники, навчальні посібники,
матеріали конференцій тощо)**

Зайченко Н. І. Сенси освіти в іспанському регенераціоністському дискурсі 1898–1914 років : монографія / Н. І. Зайченко. – Київ : Компринт, **2020**. – 201, [1] с.

Ковальський Л. М. Архітектура вищих навчальних закладів : університети 3-го тисячоліття / Л. М. Ковальський, Г. Л. Ковальська ; під заг. ред. д-ра архітектури, проф. Л. М. Ковальського. – Київ : Основи, **2011**. – 255, [1] с.

Літопис Запорізького національного університету / [Є. О. Адоньєв, О. В. Арістова, Д. Т. Бікулов та ін. ; редкол.: М. О. Фролов (голова редкол.) та ін.]. – Київ : Логос, **2017**. – 303, [1] с.

Ніколаєнко С. М. Керівник закладу освіти : (орг.-пед. та правові основи упр. діяльності) / С. М. Ніколаєнко ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : НУБіП, **2019**. – 408, [1] с.

Осташевський М. Л. Макаренківська alma mater / М. Л. Осташевський ; Сум. держ. пед. ун-т. – Суми : Університетська книга, **2019**. – 371, [1] с.

Професійно-педагогічна підготовка викладача : монографія / [А. А. Марушкевич, Н. М. Кузьменко, М. В. Жиленко та ін.]; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ "Київський університет", **2018**. – 399, [1] с.

Твердохліб Т. С. Розвиток педагогічної освіти в навчальних закладах Православної Церкви в українських губерніях Російської імперії (XIX – початок XX століття) / Т. С. Твердохліб ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : Мітра, **2019**. – 448, [1] с.

Українська дипломатія в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.): історія, проблеми, протиріччя = Ukrainian diplomacy in times of national-liberation competitions (1917–1921): history, problems, contradictions :

матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю проголошення Акта Злуки Укр. Нар. Республіки і Західноукр. Нар. Республіки / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України ; НАН України [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Шинкарук (голова), С. О. Білан, С. В. Харченко та ін.]. – Київ : Міленіум, **2019**. – 267, [1] с.

Харківський університет в образотворчому мистецтві : альбом / М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун- т ім. В. Н. Каразіна ; [за заг. ред. В. С. Бакірова ; уклад.: М. І. Боброва, І. М. Дончик, С. М. Куделко та ін.]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, **2017**. – 147, [1] с.

Чекаленко Л. Д. Професійна підготовка дипломатів, фахівців з міжнародних відносин : схема компетентностей таблиці-матриці (проект) / розробник: Заслуж. діяч науки і техніки України, д-р політ. наук, дипломат, начальник відділу проф. Чекаленко Людмила Дмитрівна ; Дипломат. акад. України ім. Геннадія Удовенка при МЗС України. – Київ : ЛАТ&К, **2019**. – 75, [1] с.

Чуканова С. О. Бібліотекознавство та інформологія у системі вищої освіти США : монографія / Чуканова Світлана Олександрівна ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". – Київ : Аграр Медіа Груп, **2018**. – 286, [1] с.

Список видань, матеріали з яких уміщено у покажчику

- Бюлетень військово-технічної інформації. – Харків,
2020. – Вип. 8.
- Вища освіта України. – Київ,
2020. – № 1 (76); № 2 (77).
- Вища школа. – Київ,
2020. – № 2 (187); № 3 (188).
- Вісник Київського національного університету імені Тараса
Шевченка. Педагогіка. – Київ,
2019. – Вип. 2 (10).
- Вісник Львівського університету. Серія геологічна
/ Львів. нац. ун-т імені Івана Франка . – Львів,
2018. – Вип. 32.
- Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ,
2020. – Вип. 11 (40)
- Голос України. – Київ,
2020. – 11 лип. (№ 116); 14 лип. (№ 117); 28 серп. (№ 155); 29 серп.
(№ 156).
- Гуманізація навчально-виховного процесу. – Харків,
2020. – № 1 (99).
- День. – Київ,
2020. – 26–27 черв. (№ 118/119); 24–25 лип. (№ 137/138); 7–8 серп.
(№ 147/148); 21–22 серп. (№ 157/158); 28–29 серп. (№ 161/162).
- Демографія та соціальна економіка. – Київ,
2019. – № 3 (37)
- Закон і бізнес. – Київ,
2020. – 18–24 лип. (№ 29).
- Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. – Харків,
2018. – Вип. 50; Вип. 51.

- Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-
Подільський,
2019. – Вип. 25.
- Інтелектуальна власність в Україні. – Київ,
2020. – № 4.
- Інформаційний збірник для освітян. – Київ,
2020. – № 6; № 7
- Історія України. – Київ,
2020. – Черв. (№ 6) : Світові війни.
- Наука та наукознавство. – Київ,
2020. – № 2 (108).
- Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. –
Київ,
2019. – Вип. 3 (60); Вип. 4 (61).
- Новий колегіум. – Харків,
2020. – № 1 (99).
- Освіта. – Київ,
2020. – 3–10 черв. (№ 21/22).
- Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми,
2019. – № 7 (91); № 8 (92).
- Праця та зарплата. – Київ,
2020. – 27 лип. (№ 46); 12 серп. (№ 30).
- Світ. – Київ,
2020. – Лип. (№ 21/22); Лип. (№ 23/24); Лип. (№ 25/26); Лип.
(№ 27/28); Серп. (№ 29/30); Серп. (№ 31/32).
- Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ,
2020. – Лип. (№ 7); Серп. (№ 8).
- Сучасна освіта України. – Київ,

2020. – 6 лип. (№ 26); 13 лип. (№ 27); 20 лип. (№ 28); 27 лип. (№ 29); 3 серп. (№ 30); 10 серп. (№ 31); 17 серп. (№ 32).

Східний світ. – Київ,

2018. – № 3.

Україна молода. – Київ,

2020. – 11 серп. (№ 73); 12 серп. (№ 74).

Український педагогічний журнал. – Київ,

2019. – № 3.

Урядовий кур'єр. – Київ,

2020. – 8 лип. (№ 128); 18 лип. (№ 137); 21 лип. (№ 138); 31 лип. (№ 146); 27 серп. (№ 164).

Фізика низьких температур. – Харків,

2020. – Т. 46, № 5, спецвип. : Нетрадиційні надпровідність та надплинність.

Філософські проблеми гуманітарних наук. – Київ,

2020. – № 1 (30).

Фокус. – Київ,

2020. – № 1/2 (654).

Часопис економічних реформ. – Харків,

2019. – № 4 (36).

Education and pedagogical sciences. – Старобільськ,

2019. – № 2 (171).